

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Український центр наукової медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи
(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

№ 138 - 2018

Випуск 1 з проблеми
«Патологічна анатомія»
Підстава: рішення ЕПК «Патологічна
анатомія. Судова медицина»
Протокол № 7 від 26.04.2018 р.

НАПРЯМ ВПРОВАДЖЕННЯ:
ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ

**СПОСІБ ВИГОТОВЛЕННЯ ПЛІВЧАСТИХ ПРЕПАРАТІВ СІТКІВКИ І
СУДИННОЇ ОБОЛОНКИ ОКА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ БУДОВИ СУДИННО-
НЕРВОВИХ ПУЧКІВ У НОРМІ ТА ЗА УМОВ ПАТОЛОГІЇ**

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

ВДНЗ УКРАЇНИ «УКРАЇНЬКА
МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА
АКАДЕМІЯ»

УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ
МОЗ УКРАЇНИ

А В Т О Р И:

к. мед. н., доц. РОЇКО Н.В.,
к. мед. н. ФИЛЕНКО Б.М.,
к. мед. н., доц. ПРОСКУРНЯ С.А.

Суть впровадження: призначено для виготовлення плівчастих препаратів сітківки і судинної оболонки ока для вивчення будови судинно-нервових пучків у нормі та за умов патології..

Пропонується для впровадження в профільних лікувально-профілактичних закладах практичної охорони здоров'я (обласних, міських, районних).

Патологічні зміни органу зору, що розвиваються при захворюваннях серцево-судинної, ендокринної систем та ока, потребують детальних морфологічних досліджень, для проведення яких необхідно удосконалення виготовлення гістологічних препаратів структур зорового аналізатора.

Тому, одним із важливих завдань є удосконалення виготовлення плівчастих препаратів сітківки і судинної оболонки ока, введення різних способів забарвлення. за рахунок чого досягається підвищення точності та інформативності методу, економічна вигода (відсутність потреби придбання спеціальних пристосувань), розширення кола застосування.

Поставлене завдання вирішується створенням способу виготовлення гістологічного препарату плівчастої тканини зі збереженням гістоструктурних особливостей співвідношення мікроциркуляторного русла та нервів з їх ідентифікацією гістохімічними способами забарвлення. Даний спосіб дає можливість точної морфометричної оцінки гістоструктурних елементів тканини та можливість вивчення патологічних змін.

Для отримання плівчастих препаратів заднього відділу сітківки і судинної оболонки ока проводиться розтин очного яблука у вертикальному меридіані. В подальшому, задня частина очного яблука спочатку фіксується в 10% формалін-кальцієвій суміші, що сприяє частковому відшаруванню сітківки у вигляді півки.

Потім, за допомогою очного інструментарія (пінцет, скальпель та ін.) під лупою обережно відсепарується судинна оболонка. Отримані плівчасті препарати сітківки та судинної оболонки ока ретельно промиваються під проточною водою з наступною імпрегнацією азотнокислим сріблом. В залежності від того, які анатомо-гістологічні структури потрібно виявити, використовували метод Рассказової – для візуалізації нервів, або Рассказової в модифікації Купріянова – для визначення судинно-нервових пучків.

Спосіб імпрегнації азотнокислим сріблом: 1) промивання зрізів у дистильованій воді 10 хвилин; 2) зневоднення в 48 % етиловому спирті 10-20 хвилин; 3) промивання в двох порціях дистильованої води; 4) імпрегнація в 20 % розчині нітрату срібла; 5) відновлення в 2 % нейтральному формаліні (у 3 порціях по 15 секунд при постійному струшуванні); 6) імпрегнація зразків в аміачному сріблі 3-5 хвилин; 7) відновлення в 4 % нейтральному формаліні (у 3 порціях по 15 секунд при постійному струшуванні); 8) сенсibilізація в аміачній воді – 5-10 хвилин. 9) зневоднення препаратів.

Забарвлені плівчасті препарати після зневоднення спиртом заключаються в полістерол або канадський бальзам.

Після виготовлення плівчастого препарату сітківки або судинної оболонки ока та забарвлення за запропонованими методиками під світловим мікроскопом чітко візуалізуються особливості будови мікроциркуляторного русла та судинно-нервові співвідношення. Позитивним ефектом вищезгаданої методики є швидкість, доступність та простота виготовлення гістологічних препаратів, відсутність артефактів та чіткість забарвлення тканин, що досліджуються.

Використаний спосіб виготовлення плівчастих препаратів сітківки та судинної оболонки ока у поєднанні із запропонованими методами забарвлення дає можливість вивчити особливості будови мікроциркуляторного русла (артеріоли, прекапіляри,

капіляри, посткапіляри, венули), а також їх співвідношення з нервами у нормі та за умов патології.

Інформаційний лист складено за матеріалами НДР України «Українська медична стоматологічна академія» «Визначення закономірностей морфогенезу органів, тканин та судинно-нервових утворень організму в нормі, експерименті та під дією зовнішніх чинників. Морфо-експериментальне обґрунтування дії нових хірургічних шовних матеріалів при використанні їх в клінічній практиці», № державної реєстрації 0113U00124.

За додатковою інформацією з проблеми звертатися до автора листа: Ройко Н.В., тел. (0532) 2-86-84, кафедра патологічної анатомії з секційним курсом, Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», вул. Шевченка, 23, Полтава, 36024.